

Výzva účastníkov výročnej konferencie SocioFóra ministerke práce, sociálnych vecí a rodiny SR Viere Tomanovej

Vážená pani ministerka,

v rokoch 2007 – 2013 máme jedinečnú šancu využiť finančné prostriedky štrukturálnych fondov EÚ na zmenšenie bariér, ktoré zabraňujú občanom so zdravotným postihnutím vzdelávať sa, pracovať, využívať verejné služby, jednoducho, byť rovnocenným členom spoločnosti. Európska únia stanovila rovnosť príležitostí pre obyvateľov únie za jednu z hlavných priorít. Za jej naplnenie na Slovensku zodpovedáte Vy osobne.

Sme hlboko sklamaní tým, že rovnosť príležitostí chápe Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR len ako rovnosť mužov a žien. **Žiadame Vás preto o urýchlené dopracovanie kritérií a spôsobu ich monitorovania vo všetkých operačných programoch aj pre zabezpečenie fyzickej dostupnosti verejných služieb pre obyvateľov s obmedzenou mobilitou. Žiadame pre všetkých príjemcov pomoci povinnosť debarierizovať.**

S rovnakou požiadavkou sme sa na Vás obrátili po nástupe do funkcie a svojím listom z októbra 2006 ste nám potvrdili svoje rozhodnutie presadiť ju. Nedeje sa tak. Po tom ako Slovenská republika nepristúpila k Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím je to ďalší dôkaz, že skutočná rovnosť príležitostí pre občanov so zdravotným postihnutím je na Slovensku len ilúziou.

Vážená pani ministerka, presvedčte nás svojím konaním, že sa mýlime a my budeme s Vami na tejto úlohe radi spolupracovať.

Za výbor SocioFóra:

Filipová Mária, Agentúra podporovaného zamestnávania, n.o. Banská Bystrica

Havelková Marcela, Geriatrické aktivačné centrum Betánia n.o. Bratislava

Holúbková Soňa, Rada pre poradenstvo v sociálnej práci, pobočka Žilina

Krupa Slavomír, Rada pre poradenstvo v sociálnej práci Bratislava

Matej Vladislav, SOCIA – nadácia na podporu sociálnych zmien, Bratislava

Miklášová Alica, DD a DSS Klas, n.o., Vrbové

Pongráč Ivan, Centrum Hviezdička Mojtiín

Reptová Oľga, OMAPO Dunajská Lužná

Semaňáková Terézia, ZPMP v Kežmarku

Šmehilová Anna ml., EFFETA Nitra

Varcholová Judita, Rada pre poradenstvo v sociálnej práci, Košice

Woleková Helena, SOCIA – nadácia na podporu sociálnych zmien, Bratislava

Záhorcová Viera, Slovenská únia agentúr podporovaného zamestnávania, Bratislava

Rekapitulácia udalostí

Po prvýkrát sa požiadavka **“nevytvárať cez projekty, podporené z európskych fondov, nové architektonické bariéry”** objavila v spoločnom stanovisku MNO k Národnému strategickému a referenčnému rámcu v januári 2006 na podnet Národnej rady pre občanov so zdravotným postihnutím.

Účastníci výročnej konferencie SocioFóra sa vo vzťahu k Regionálnemu operačnému programu v júni 2006 zhodli na požiadavke:

„..... **Preto požadujeme, aby všetky projekty, ktoré budú podporené vo všetkých 6 prioritách tohto programu, mali povinnosť zahrnúť do projektu kompletnú debarierizáciu objektu, ktorý sa ide stavať alebo rekonštruovať.**

V decembri 2006 Vláda SR schválila NSRR a 11 operačných programov. V Regionálnom operačnom programe v časti Horizontálne priority, VI.2 Rovnosť príležitostí nachádzame okrem iného aj nasledovný text:

„Rovnosť príležitostí bude uplatňovaná v rámci všetkých operačných programov ako horizontálna priorita, vrátane fyzickej dostupnosti verejných služieb pre obyvateľov s obmedzenou mobilitou. Pri realizácii investičných projektov prostredníctvom ROP bude kladený dôraz na debarierizáciu rekonštruovaných, rozširovaných, modernizovaných, prípadne novovybudovaných objektov.“

Súčasne Vláda SR svojím uznesením č. 1005/2006 **uložila ministerke práce, sociálnych vecí a rodiny** v spolupráci s podpredsedom vlády pre vedomostnú spoločnosť, európske záležitosti, ľudské práva a menšiny **vypracovať Systém koordinácie implementácie horizontálnej priority NSRR “rovnosť príležitostí” v operačných programoch** do 31. decembra 2006.

Materiál bol spracovaný v marci 2007. Obsahuje operacionalizáciu rovnosti príležitostí ako kritéria pre výber projektov, inštitucionálne a finančné zabezpečenie systému koordinácie zo strany MPSVR SR, návrh indikátorov pre hodnotenie výsledkov, popis kontrolného listu a termín 30. jún 2007 na jeho podrobné spracovanie. Bohužiaľ, všetky uvedené body sa týkajú **len uplatňovania rovnosti mužov a žien.**

Z materiálu *Systém riadenia koordinácie implementácie horizontálnej priority “rovnosť príležitostí”* vyberáme:

“V zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1081/2006 článku 16 Rovnosť mužov a žien a nediskriminácie je ustanovené, že členské štáty zabezpečia, aby sa v priebehu rôznych etáp vykonávania intervencie fondov podporovala rovnosť mužov a žien a uplatňoval gender mainstreaming. Členské štáty prijímú vhodné kroky, aby sa zabránilo akejkoľvek diskriminácii na základe rodu, rasy alebo etnického pôvodu, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie v jednotlivých etapách vykonávania intervencie fondov a najmä počas prístupu k nim.

Osobitný dôraz sa kladie na rodovú rovnosť. Rodová rovnosť je základnou zásadou EÚ obsiahnutou v Zmluve o ES a je jedným z cieľov Spoločenstva”.

Osobitný dôraz na rodovú rovnosť nevyklučuje, aby Slovenská republika nevyužila fondy aj na významný pokrok v odstraňovaní fyzických, komunikačných a informačných bariér, ktoré v súčasnosti už nie sú pre vyspelé krajiny EÚ prioritou, pretože majú túto otázku vyriešenú. Pre Slovensko považujeme debarierizáciu za vysoko aktuálnu a dôležitú výzvu. V kontexte ministerského materiálu je možné našu požiadavku aktualizovať nasledovne:

“POŽADUJEME DEBARIERIZÁCIU VEREJNÝCH OBJEKTOV PRE VŠETKY ŽENY A PRE VŠETKÝCH MUŽOV SO ZNÍŽENOU MOBILITOU, VRÁTANE TÝCH S KOČÍKMI.”

V Bratislave, 30. mája 2007